

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET EĞİLİMLERİ

¹Bahaddin Rüzgar

ÖZET

Bilişimin yadsınmaz bir gerçek olarak karşımıza çıktığı ve onunla yaşamın daha kolay algılandığı, yorumlandığı ve hızlandığı günümüzde, geleceğimizi oluşturacak üniversite öğrencilerimizin interneti kullanma derecelerini, internet hakkında genel bilgi ve düşüncelerini öğrenmek amacıyla bir online araştırma yapılmıştır. Araştırma, Marmara Üniversitesi Web sayfasının kayan duyurular bölümünde yayınlanmış ve ankete öğrencilerin verdiği yanıtlar SPSS istatistik paket programıyla değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikler ve oranlarla değerlendirilmiş, soru grupları çapraz ilişkilerle karşılaştırılarak tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnternet yaklaşımı, internet alışkanlığı

GİRİŞ

Bilgi teknolojileri günümüzde hızlı bir yükseliş göstermektedir. Teknolojinin hızlı gelişimi bilgiye ulaşım kanallarını açmakta, bilgiye ulaşmada ve edinimde büyük bir hız sağlamaktadır. Bilgisayar kullanımının ve internetin hızla artmasıyla kullanıcıların evden, okuldan, işten ve diğer yerlerden bilgiye ulaşmaları son derece kolaylaşmaktadır. İnternet kullanımının hızla artması haberleşmeyi hızlandırmış ve maliyetleri düşürmüştür. Son zamanlarda A.B.D. de yapılan istatistiklere göre 2002 yılı sonu itibari ile A.B.D. de 166 milyon kişi internet kullanmaktadır. Bu kullanım oranı toplam nüfusun % 59'unu oluşturmaktadır (CyberAtlas, June 11, 2003). Avrupa'da da internet kullanımı hızla artmaktadır. Mart 2000'de Avrupa'daki ev kadınları üzerine yapılan bir araştırmada % 18,3 ünün internet kullandığı görülmüştür. Genel olarak Avrupa'da en fazla internet kullanımı % 66 ile Hollanda'dadır. Bu ülkeyi % 65 ile Danimarka, % 64 ile İsveç, % 55 ile Lüksembourg ve % 54 ile Finlandiya takip etmektedir. Avrupa'da en düşük internet kullanımı % 9 ile Yunanistan'dadır (eEuropa). 2002 sonu itibari ile dünyada 48 ülkede internet kullanımı 1 milyonun üzerindedir. Dünyadaki ülkeler arasında en fazla internet kullanıcısı 166 milyon (% 59) ile A.B.D. dir. Bu ülkeyi 56 milyon (% 44) ile Japonya ve 44 milyon (% 4) ile Çin izlemektedir. Ancak Çin dünyanın en kalabalık ülkesidir. Türkiye'de de internet kullanımı 2,5 milyonun (% 4) üzerindedir. Diğer bazı ülkelerde internet kullanımı Romanya'da % 4, Meksika'da % 3, Kolombiya'da % 3, Endonezya'da % 2, Pakistan'da % 1 ve Hindistan'da % 1 dir (CyberAtlas, June 11, 2003). İnternet A.B.D.'de üniversite öğrencilerinin yaşamlarının bir parçası olarak ortaya çıkmakta ve en yüksek kullanım oranına sahip olmaktadır (Harriss, 2002). A.B.D.'de internet kullanımları üzerine yapılan bir araştırmada üniversite öğrencilerin % 93 ünün interneti kullandıkları saptanmıştır (Greenspan, 2003). Ayrıca A.B.D.'de öğrencilerin internet kullanmaya başlamaları ile ilgili yapılan bir araştırmada % 47 sinin interneti evde kullanmaya başladıklarını ve % 85 inin kendi bilgisayarları ile bu işe başladıklarını ortaya koymuştur (Jones, 2002).

Yapılan çalışmaların incelenmesi sonucu üniversite öğrencilerinin bilgi teknolojilerine daha yakın oldukları ve hızlı bir şekilde uygulamaya geçirecek gruba oluşturdıkları görülmektedir. Bu nedenle üniversite öğrencilerinin internet yaklaşımlarını belirlemeye yönelik bu çalışma yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma, Marmara Üniversitesi web sayfasının kayan duyurular bölümünde yayınlanmış ve öğrencilerin web sayfasına bağlandıklarında kolayca görmeleri sağlanmıştır. Verilen link ile öğrenciler online ankete ulaşarak (Ek'te verilen) yanıtlamaları sağlanmıştır. Anket birkaç bölümden oluşmuş, ancak bu çalışmada sadece öğrencilerin internet eğilimleri boyutu incelenmiştir. Soru grupları oluşturulurken, bilgi edinmeye yönelik olarak 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 uncu sorular, iki yanıtlu Osgood tipi ölçekleme için 8 ve 9 uncu sorular ve beş yanıtlu Likert tipi ölçekleme için 7 inci soru hazırlanmıştır. Öğrencilerin anketi bir kez yanıtladıkları ve kendilerini ifade eden yanıtları verdikleri kabul edilmiştir. Ayrıca anketi yanıtlayanların kötü niyetli davranışlar sergilemeleri durumunda kontrol oluşturulamamış olması çalışmanın zayıf bir yönü olup göz ardı edilmiştir. Anket soruları 1 inci soruda; bay (1) bayan (2) ile, 2 inci soruda; 1. sınıf (1), 2. sınıf (2), 3. sınıf (3) ve 4. sınıf (4) ile, 3 üncü soruda; Atatürk Eğitim Fakültesi (1), Dişhekimliği Fakültesi (2) şeklinde giderek Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu (21) olarak puanlandırılmıştır. 4 üncü soru; evde (1), okulda (2), evde ve okulda (3) ve diğer yerlerde (4) ile, 5 inci soru; 1-5 saat (1), 6-10 saat (2), 11-15 saat (3), 16-20 saat (4) ve 20 saatten fazla (5) ile, 6 inci soru işaretlenen şıklar için 1 ve işaretlenmeyen şıklar için 0 puan verilmiştir. Likert tipi ölçeklemenin kullanıldığı 7 inci soruda; kesinlikle katılıyorum (1), biraz katılıyorum (2), kararsızım (3), katılmıyorum (4) ve kesinlikle katılmıyorum (5) puan verilmiştir. Osgood tipi ölçeklemenin kullanıldığı 8 ve 9 uncu sorularda; evet

¹Yrd. Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu, Aktüerya Bölümü, Göztepe Kampusu, 34722 Kadıköy, İstanbul. bruzgar@marmara.edu.tr